

Katveista toimijaksi

Vamosnuorten näkökulma muutokseen

Valtakunnallinen asunnottomuusseminaari
16.10.2020

Vesa Sarmia

Diakonissa-
laitos

iVAMOS!
Diakonissalaitos

Rohkeasti
ihmisarvon
puolesta

Suomessa yli
70 000

nuorta koulutuksen
tai työelämän
ulkopuolella, joista

Vamos kohderyhmää
arviolta
25 000 nuorta

13 paikkakuntaa

13 000

nuorta

12 vuodessa

NPS 76

Vamos-nuorista suosittelee palvelua
(2019)

Palvelu tuottaa panostuksen
7 kertaisena takaisin yhteiskunnalle
viidessä vuodessa

iVAMOS!
Diakonissalaitos

Mikä Vamos

- Diakonissalaitoksen palvelu koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville nuorille
- Vamos vähentää 16-29 vuotiaiden nuorten syrjäytymistä ja auttaa nuoria kiinnittymään yhteiskuntaan, koulutukseen ja työhön
- Nuorelle nimitetään Oma työntekijä, jolla on kokonaisvastuu nuoren tilanteesta ja hänen yksilöllisten tarpeidensa tunnistamisesta
- Toimintamalli perustuu intensiiviseen ryhmä- ja yksilövalmennukseen, sekä nuoren tarvitsemien palveluiden kokoamiseen

Havaintoja asunnottomista nuorista: Mitä taustalla?

- Nuoren halu itsenäistyä (vanhempien luota omaan asuntoon muuttaminen) – vuokravakuutta ei saada
- Asumisen taidoissa haasteita
- Päihdeongelmat
- Mielen hyvinvoinnin haasteet
- Maksuhäiriöt, vuokravelat ja aiemmat hädöt
- Koulutuksen keskeytyminen
- Ylisukupolviset haasteet elämän hallinnassa
- Kodin ulkopuolinen sijoitus
- Arjessa ei ole mielekästä tekemistä (ei työssä tai koulutuksessa)
- Toimintakyky heikentynyt
- Lähes kaikilla on jokin väliaikainen paikka / paikkoja, joissa he voivat peseytyä tai nukkua.

Havainnot asunnottomista nuorista: Mitä kautta tilanteeseen on löytynyt ratkaisu?

- Yhteistyöllä aikuissosiaalityön ja tuettua asumista tarjoavien tahojen kanssa (eriarvoiset palvelut)
- Kokonaisvaltaisen valmennuksen avulla - esim. sitoutuminen tarpeenmukaiseen hoitoon tai vuokravelkojen maksamiseen.
- Käytännön asioiden opetteleminen ja arjen taitojen tukeminen
- Käytännön apu asunnonhakuun
- Eriarvoisuus miten nuori saa sosiaalityöstä vuokrarästejä, jotkut saavat useamman kerran toiset kerran
- Asunnon tarjoajia: Kaupungit, yleishyödylliset säätiöt, opiskelija-asuntoja tarjoavat tahot, kavereiden kautta

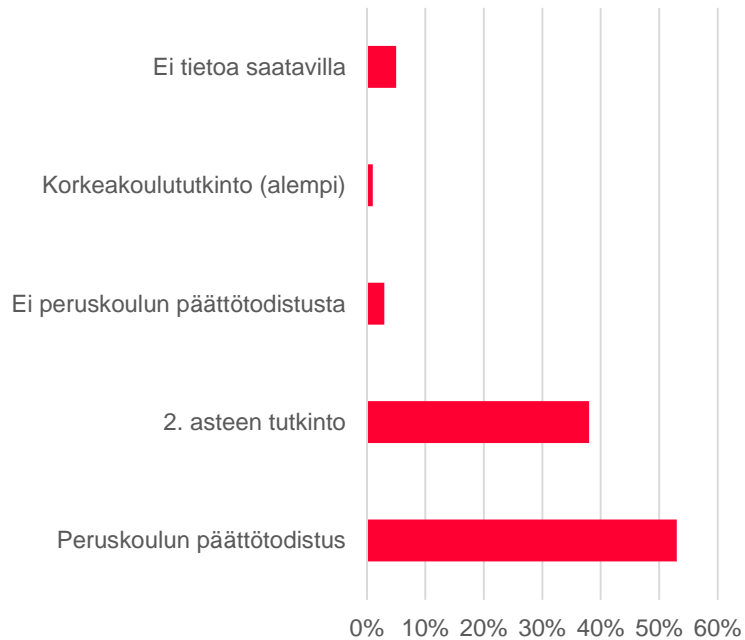
Havaintoja asunnottomista nuorista: Poikkeako valmennus muiden nuorten valmennuksesta?

- Keskitytään enemmän asumiseen ja toimeentuloon liittyviin asioihin
- Tulevaisuusorientoitunut työskentely jää alussa vähemmälle
- Valmennusta ei suunnata kotiin
- Kavereiden tai ex-kumppanin kanssa asumiseen voi liittyä riskejä väkivallasta, joka huomioitava valmennuksessa → tukeminen laaja-alaisesti
- Työstetään asunnottomuuteen, asunnon menettämiseen ja velkaantumiseen liittyvää häpeää josta nuori ei heti uskalla puhua.
- Valmennus fokusoituu asunnon etsimiseen ainakin alussa, mutta prosessin edetessä näkökulma laajenee

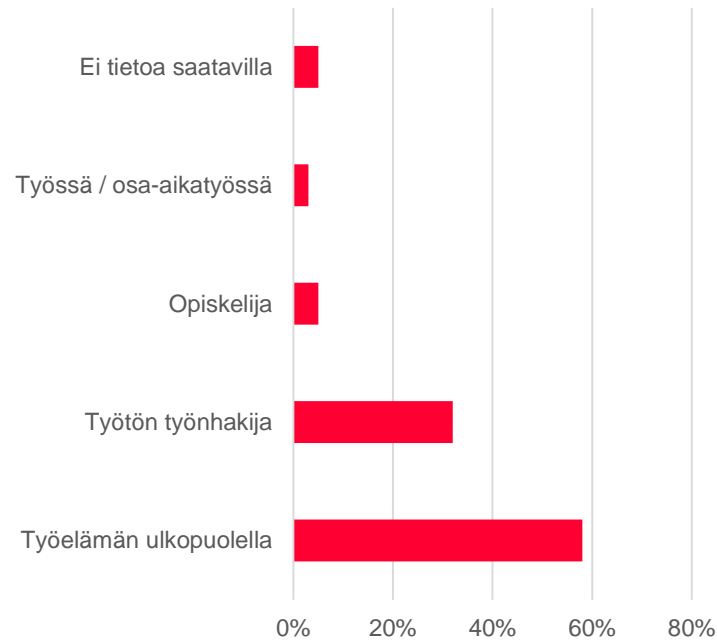

Asunnottomina palveluun tulleiden taustatiedot

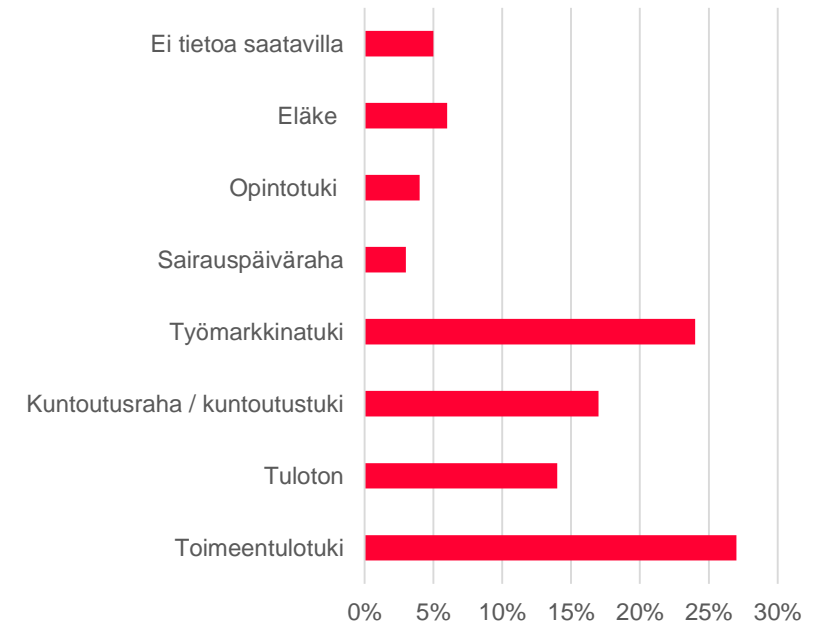
Koulutustausta

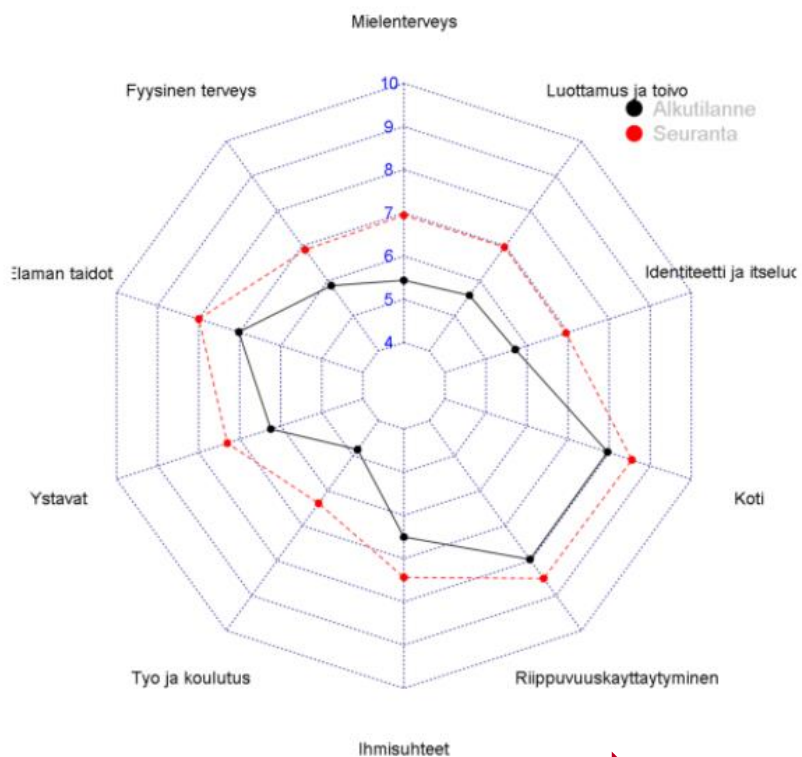
Työmarkkinastatus

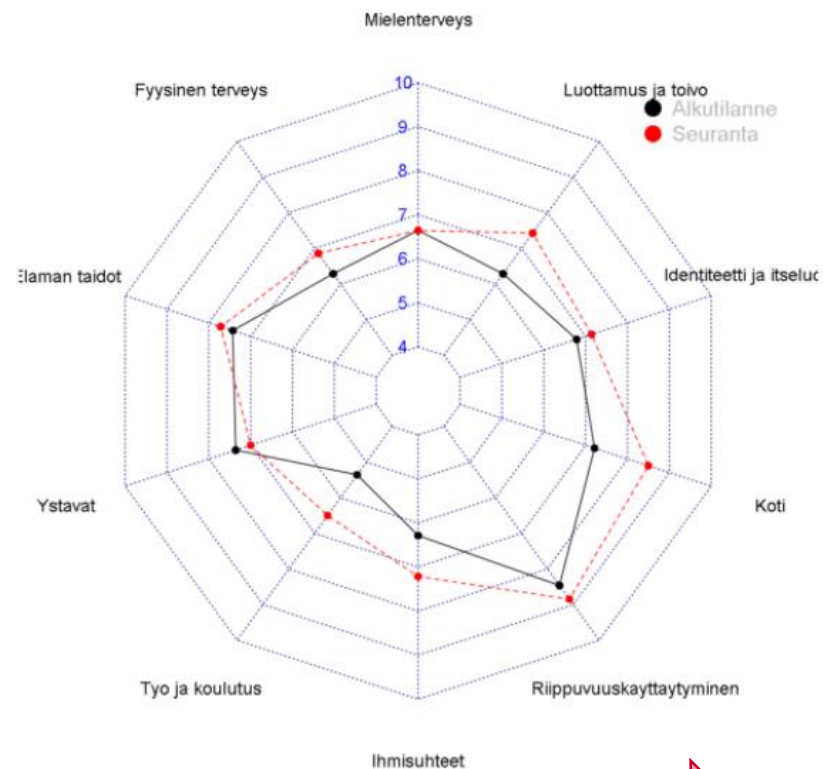
Tulostatukset

Toimijuuden muutos

Kaikki Nuoret

Asunnottomana aloittaneet nuoret

iVAMOS!
Diakonissalaitos

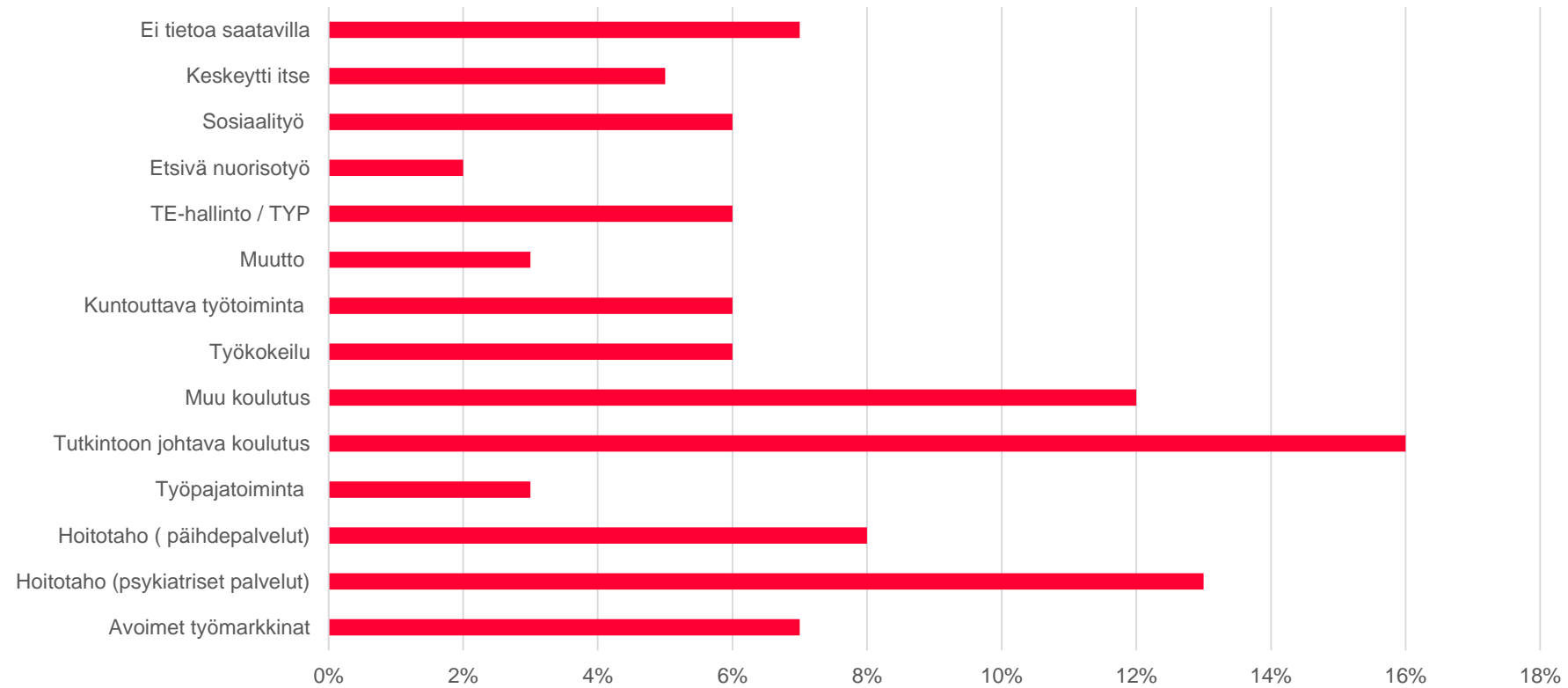

Toipumistähti Vamos 2018-2019: Nuorten kanssa tehty valmennuksen aikana 2 tai useampia arvioita. Analyysissä mukana ensimmäinen ja viimeinen arvio. Vertailtu kaikkia Toipumistähti-arvioita täyttäneitä (N=812) ja asunnottomina Vamokseen tulleita (N=46). (Vamos käyttötilasto 2020)

Rohkeasti
ihmisarvon
puolesta

Asunnottomina Vamokseen tulleiden sijoittuminen palvelun jälkeen

Ohjaus palvelun päättyessä

Teesit

1. Muodosta nuoren ja työntekijän välille luottamuksellinen ja avoin suhde, minkä seurauksena valmentajalle syntyy kattava kokonaiskuva nuoren elämäntilanteesta
2. Luo turvallinen ilmapiiri ja tilanne, jossa valmentajan kanssa keskustellaan asioista, joita kaikille ei voida kertoa
3. Rakenna valmennukseen intensiivinen ja jatkuva suhde, jota hyödyntäen luottamus lisääntyy pikkuhiljaa myös muita nuorta auttavia toimijoita kohtaan
4. Mene sinne missä nuorikin on tai vaikkapa kulje bussimatkoja yhdessä - madalla käytännön kynnystä palvelujen saavuttamisessa
5. Tue nuoren omaa toimijuutta - älä tee asioita puolesta

Kiitos!

Vesa Sarmia
vesa.sarmia@hdl.fi
+358 50 413 0718
@vesasarmia
www.hdl.fi

Diakonissa-
laitos

@HDLsaatio

facebook.fi/diakonissalaitos